

FINANCIËEL OVERZICHT 2017

Het jaar 2017 was voor It Fryske Gea in financieel opzicht een goed jaar. De vereniging is dan ook financieel gezond en kent een nog steeds groeiend aantal leden.

Toelichting

It Fryske Gea is gecertificeerd door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF). De jaarrekening 2017 is daarom opgesteld op basis van de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (aangepast 2016).

Er wordt naar gestreefd de structurele baten en lasten zodanig in balans te houden dat ze elkaar dekken, eventueel onder toevoeging van de opbrengsten uit beleggingen en rente. Met de invoering van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL), waarvoor It Fryske Gea medio 2017 de beschikking ontving voor de periode 2017 tot en met 2022 zijn de beheertaken van de vereniging voor langere periode financieel afgedekt.

It Fryske Gea werkt nauw samen met de Provinsje Fryslân, die de vereniging subsidieert op basis van een productbegroting waarin een bijdrage wordt verstrekt voor diverse uitgevoerde producten/diensten. In 2016 heeft de Provinsje de productbegroting goedgekeurd en een meerjarenbeschikking afgegeven voor de jaren 2017-2020.

Bijzonder dankbaar is It Fryske Gea voor het totaalbedrag van 854 duizend euro dat zij in 2017 heeft ontvangen uit diverse erfenissen en legaten.

Voor het behoud van bosgronden in Nederland is de boscompensatieregeling in het leven geroepen. In 2017 heeft It Fryske Gea ca. 77 duizend euro ontvangen van derden voor boscompensatie. Op korte termijn worden geen opbrengsten meer verwacht inzake deze regeling.

Van de Nationale Postcode Loterij mocht It Fryske Gea in 2017 een bijdrage van 937 duizend euro ontvangen. Deze bijdrage is geheel benut voor projecten, aankoop van natuurterrein en andere incidentele uitgaven.

It Fryske Gea heeft haar aankopen voor de korte en lange termijn beschreven in haar aankoopstrategie. Bij de verwerving van natuurterrein binnen de Ecologische Hoofdstructuur wordt naast de subsidie een eigen bijdrage gevraagd van 15 % van de verwerving. Bij 100 hectare per jaar kan dat oplopen tot 15 % van vier miljoen euro is 600 duizend euro per jaar. In het verslagjaar is de bestemmingreserve aankopen grond om deze reden aangevuld met 2,2 miljoen euro om zo aankopen zoals beschreven in de aankoopstrategie mogelijk te maken. De aankopen die in 2017 zijn gedaan voor 1,9 miljoen euro zijn hierop in mindering gebracht waardoor de netto toevoeging aan de reserves zo'n 335 duizend euro bedraagt.

De kosten van projecten worden voor een groot deel gefinancierd met subsidies van de Rijks en Provinciale overheid,

met Europees geld en bijdragen van gemeenten, bedrijven, instellingen en particulieren. Wat niet gesubsidieerd wordt, wordt bestreden uit de bijzondere baten (Nationale Postcode Loterij en andere bronnen), dan wel reserves. Vanwege het onvoorspelbare aantal, tijdsduur en omvang worden projecten tot op heden niet in de productbegroting opgenomen.

Resultaten

Het totale resultaat over 2017 bedraagt 159 duizend euro positief. Door indexering van de pachttopbrengsten en door de groei van het ledenaantal zijn meer opbrengsten gegenereerd. De wervingskosten en kosten beheer en administratie zijn in lijn met de verwachting.

Het resultaat over de incidentele baten en lasten is nihil. De ontvangsten uit erfenissen en legaten zijn conform vorig jaar hoger dan begroot. De incidentele kosten verwerving en projecten bestaan voornamelijk uit kosten voor afgeronde projecten en een materiele verhoging van de financiële bijdrage door It Fryske Gea aan het project fan Swiet nei Sâlt.

Belangrijke aankopen in 2017 zijn de Fûgelhoeke, aangekocht met behulp van de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL), en percelen grasland nabij Workum. In 2016 zijn percelen gekocht in de Huitebuursterbinnenpolder met het doel dit te ruilen voor natuurterreinen in aangrenzende gebieden. In 2017 is een overbruggingskrediet afgesloten met het Groenfonds ter financiering van de aankoop. Aflossing van dit krediet zal naar verwachting plaatsvinden middels bijbetaling uit ruil en een verwachte bijdrage uit de SKNL. Verdere aankoop van natuurgronden is o.a. gefinancierd met gelden ontvangen van de Nationale Postcode Loterij, erfenissen, legaten en bijdragen/subsidies van derden.

In lijn met voorgaande jaren heeft ons bezoekerscentrum te Earnewâld een zo goed als neutraal resultaat bereikt. Dit met een gedegen kostenbeheer en stabiele huuropbrengsten. We verwachten dat in 2018 het resultaat van het bezoekerscentrum zal dalen als gevolg van het beëindigen van het huurcontract door het Frysk Lanbou Museum per begin van dat jaar.

In 2017 zijn de beleggingsresultaten positief en is er een gering resultaat behaald. Verwacht wordt dat aantrekkende beurzen in 2018 het beleggingsresultaat positief zullen beïnvloeden. Momenteel is er geen uitbreiding van de beleggingsportefeuille voorzien. Wel wordt er nog gekeken of zich nog kansen voordoen voor de aankoop van natuurterreinen die nauw aansluiten op onze huidige terreinen of passen in het door ons gevoerde beleid.

In 2018 verwachten we een resultaat waarbij kosten en baten in balans zijn met elkaar en we de tekorten op de structurele kerntaken op kunnen vangen met de incidentele baten. De toekenning van de SNL-vergoeding (Subsidie Natuur en Landschap) is vastgesteld voor 2017 tot en met 2022.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na voorgestelde resultaatbestemming)

(Bedragen x 1.000 euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Activa		
<u>Vaste activa</u>		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Onroerende zaken	4.033	4.179
Inventarissen	940	973
Andere vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaling op materiële vaste activa	39	-
Veestapel	13	14
	<u>5.025</u>	<u>5.166</u>
<i>Financiële vaste activa</i>		
Deelneming Noorderleegsbuitenveld	-	-
Effecten	3.086	3.094
Overige vorderingen	40	-
	<u>3.126</u>	<u>3.094</u>
<u>Vlottende activa</u>		
Vorraden	20	16
Projecten	-	64
Debiteuren	319	166
Diverse vorderingen	5.329	5.163
Liquide middelen	4.759	4.992
	<u>10.427</u>	<u>10.401</u>
	<u>18.578</u>	<u>18.661</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Passiva		
<i>Reserves en fondsen</i>		
Continuïteitsreserve	7.333	7.333
Bestemmingsreserves	7.178	7.019
	<u>14.511</u>	<u>14.352</u>
Bestemmingsfondsen	905	905
	<u>15.416</u>	<u>15.257</u>
<i>Langlopende schulden</i>		
Lening	1.811	21
<i>Schulden op korte termijn</i>		
Projecten	152	-
Crediteuren	339	2.566
Overige schulden	860	817
	<u>1.351</u>	<u>3.383</u>
	<u>18.578</u>	<u>18.661</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

(Bedragen x 1.000 euro's)

	Resultaat 2017	Begroot 2017	Resultaat 2016
Baten			
Baten van particulieren	2.219	815	2.331
Baten van bedrijven	4	50	4
Baten van loterijorganisaties	937	937	937
Baten van subsidies en overheden*	6.054	4.633	4.838
Som van de geworven baten	<u>9.214</u>	<u>6.435</u>	<u>8.109</u>
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten/diensten	1.570	1.253	2.100
Overige baten	106	-	92
Som der baten	<u>10.890</u>	<u>7.688</u>	<u>10.301</u>
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen:			
- Beheren en verwerven natuurterreinen			
Beheer	4.526	4.222	4.325
Verwerving en projecten*	<u>3.509</u>	<u>700</u>	<u>1.914</u>
	8.035	4.922	6.239
- Publiek, overheid en natuur			
Voorlichting educatie en Belangenbehartiging			
Structurele kosten	1.778	1.873	1.649
Projectmatige kosten*	<u>147</u>	<u>237</u>	<u>127</u>
	1.925	2.110	1.776
- Verenigingszaken			
Structurele kosten	201	191	179
	<u>201</u>	<u>191</u>	<u>179</u>
	10.161	7.223	8.194
Wervingskosten	159	144	154
Kosten beheer en administratie	448	391	418
Som van de lasten	<u>10.768</u>	<u>7.758</u>	<u>8.766</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	<u>122</u>	<u>-70</u>	<u>1.535</u>
Saldo financiële baten en lasten	<u>37</u>	<u>98</u>	<u>60</u>
Saldo van baten en lasten	<u>159</u>	<u>28</u>	<u>1.595</u>
Resultaat	<u>159</u>	<u>28</u>	<u>1.595</u>

* Subsidies en kosten van aankopen en projecten worden niet meegenomen in de begroting door gebrek aan zicht op omvang en datum van realisering. Alleen de besteding van de ter beschikking staande middelen van de Nationale Postcode Loterij zijn wel begroot omdat deze redelijkerwijs zijn te voorzien. Dit is 700 bij Beheren en verwerven, en 237 bij projectmatige kosten Publiek, overheid en natuur.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming (Bedragen * 1.000 euro's)

Doelstelling				Wervings kosten	Kosten Beheer en administratie	Totaal 2017	Begroot 2017	Totaal 2016
	Beheren en verwerven natuur- terreinen	Publiek, overheid en natuur- voorlichting educatie en belangen- behartiging	Verenigings- zaken					
Aankopen en verwervingen*	1.865	-	-	-	-	1.865	-	439
Projecten doelstellingen*	1.644	147	-	-	-	1.791	937	1.602
Salarissen	1.803	890	141	104	330	3.268	3.179	3.066
Overige personele kosten	105	23	3	3	8	142	144	158
Reiskosten	20	10	2	1	4	37	38	39
Bureaunkosten	531	118	33	33	55	770	649	708
Magazine, informatie en educatie	-	163	-	3	-	166	209	179
Monitoring en onderzoek	145	52	-	-	-	197	220	237
Bezoekerscentrum Alde Feanen	-	358	-	-	-	358	355	358
Huisvesting	206	101	16	11	38	372	411	337
Verzekeringen	73	36	6	4	13	132	110	97
Belastingen	202	1	-	-	-	203	244	183
Kosten terreinen	1.441	26	-	-	-	1.467	1.262	1.363
	<u>8.035</u>	<u>1.925</u>	<u>201</u>	<u>159</u>	<u>448</u>	<u>10.768</u>	<u>7.758</u>	<u>8.766</u>

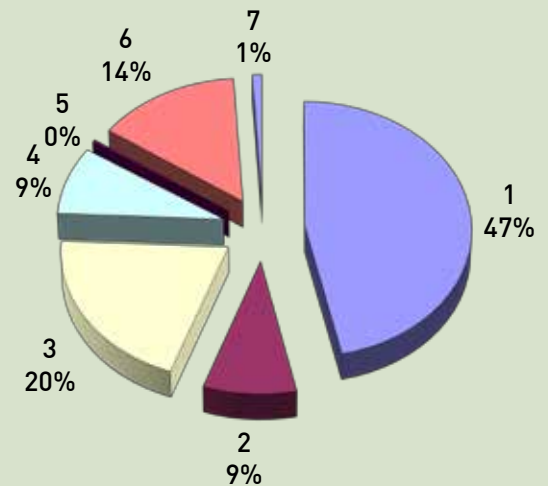
* Subsidies en kosten van aankopen en projecten worden niet meegenomen in de begroting door gebrek aan zicht op omvang en datum van realisering. Uit bovenstaande blijkt dat het hierbij om grotere bedragen gaat en dus ook grotere verschillen ten opzichte van de begroting en het voorgaande jaar. Alleen de besteding van de ter beschikking staande middelen van de Nationale Postcode Loterij zijn wel begroot omdat deze wel redelijkerwijs zijn te voorzien.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017

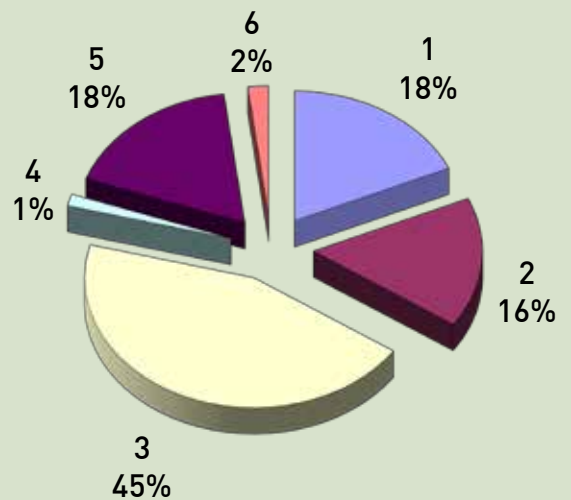
Beschikbaar voor doelstelling

<u>Overheidssubsidies</u>		
Rijk SNL beheer		3.979
Provincie budgetsubsidie		803
Overige subsidies		312
		<hr/>
1. Overheidssubsidies structurele exploitatie		5.094
2. Overheidssubsidies aankopen/projecten		960
3. Baten eigen fondsenwerving		2.223
4. Nationale Postcode Loterij		937
5. Baten uit beleggingen		37
6. Exploitatie terreinen/bezoekerscentrum AF		1.570
7. Incidentele baten/lasten voorgaande jaren		106
Som der baten	100,0%	<hr/> 10.927

Besteed aan doelstelling

<u>Beheren en verwerven</u>		
1. Aankoopkosten natuurterreinen		1.865
2. Projectkosten terreinbeheer		1.644
3. Uitvoeringskosten Beheer		4.526
<u>Publiek, overheid en natuur</u>		
4. Projectkosten		147
5. Uitvoeringskosten structurele exploitatie		1.778
<u>Verenigingszaken</u>		
6. Uitvoeringskosten structurele exploitatie		201
		<hr/>
Besteed aan de doelstelling	92,9%	10.161
Kosten werving baten totaal		159
Kosten beheer en administratie		448
Som der lasten		<hr/> 10.768

Resultaat boekjaar 159

Bestemming van het resultaat

Bestemmingsreserve gebouwen	-28
Bestemmingsreserve activa bedrijfsvoering	-141
Bestemmingsreserve activa doelstelling	4
Bestemmingsreserve waardeverschil beleggingen	-11
Bestemmingsreserve aankopen grond	335
Continuïteitsreserve	0
	<hr/>
Totaal	159

(De in de tabellen vermelde bedragen zijn een veelvoud van € 1.000,--)